

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Europos humanitarinio universiteto
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
Lyčių studijos
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Virginija Jurėnienė (grupės vadovė), akademinės bendruomenės narė
2. Doc. dr. Rasa Baločkaitė, akademinės bendruomenės narė
3. Akvilė Arlauskaitė, studentų atstovė

Vertinimo koordinatorius – Eimantas Markevičius

Vilnius
2021

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Lyčių studijos
Studijų krypčių grupė (-ės)	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (-ys)	Sociologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (1,5 metų)
Studijų programos apimtis kreditais	90
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Socialinių mokslų magistras

TURINYS

<u>I. ĮŽANGA</u>	4
<u>II. PROGRAMOS ANALIZĖ</u>	5
<u>2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS</u>	5
<u>2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS</u>	7
<u>2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA</u>	9
<u>2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS</u>	11
<u>2.5. DĖSTYTOJAI</u>	13
<u>2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI</u>	15
<u>2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS</u>	17
<u>III. REKOMENDACIJOS</u>	18
<u>IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS</u>	20

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų antrosios pakopos programą *Lyčių studijos* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Europos humanitarinis universitetas (toliau – EHU), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė: grupės vadovė prof. dr. Virginija Jurėnienė, doc. dr. Rasa Baločkaitė, Akvilė Arlauskaitė.

Grupės darbą koordinavo ir jos vizito į EHU metu dalyvavo SKVC veiklų vykdytojas Eimantas Markevičius. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti ketinamos vykdyti studijų programos kokybės analizę ir pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą, buvo remiamasi EHU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų analizės. Vertinant Programą, vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais: Dėl bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo (patvirtintas LR Švietimo ir Mokslo ministrės 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168), Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (patvirtinta SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149) (toliau – Metodika), kitais dokumentais, kurie būtini išoriniam vertinimui.

2021 m. gegužės 26 d. vyko ekspertų grupės virtualus vizitas į EHU, kuriame ekspertai susitiko su EHU administracijos atstovais, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais dalininkais, susipažino su materialine baze (auditorijomis, biblioteka ir kita materialiąja baze). Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais.

2021 m. birželio mėn. 22 d. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams. Programos išvadų projekte ekspertų grupė nurodė rekomendacijas, į kurias Programos rengėjai turėjo atsižvelgti per 10 d. nuo išvadų projekto gavimo dienos ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų.

Aukštoji mokykla atsižvelgė į visas pastabas. Per 10 dienų atliko pakeitimus ir ekspertų grupė, susipažinusi su Programos rengėjų atliktomis Programos korekcijomis, parengė ir pateikė galutines Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamos Programos tikslas (Aprašas, p. 5) koreliuoja su EHU misija „skatinti pilietinės visuomenės plėtrą, siūlant humanitarinių ir laisvųjų menų studijas studentams iš Baltarusijos ir viso regiono, užtikrinant tarptautinio lygio studijų kokybę“ ir vertybes (Aprašas, p. 7).

Iš Programos aprašo nėra aišku, kaip Programa prisidės prie studijų kokybės gerinimo. Tai numatyta EHU Strategijos 2019–2024 m. tiksluose. Atlikus vizitą į aukštąją mokyklą ir Programos turinio analizę, tai nepaaiškėjo.

Taip pat Programoje nėra numatyta, kiek plačiai bus plėtojama ši nauja studijų sritis, kokias naujas galimybes, pridėtinę vertę ji teiks EHU.

Kita vertus, Programa orientuojasi į postsovietinio bloko Baltarusijos, Rusijos, Kazachstano ir t. t. (Aprašas, p. 6) visuomenes, ja siekiant prisidėti prie visuomenių modernėjimo, gebėjimo kritiškai vertinti vykstančius procesus ir veikti nuolat kintančioje, daugiakultūrinėje aplinkoje. Tai dera su EHU misija, kurioje pabrėžiamas pilietinės visuomenės plėtros skatinimas, siūlant humanitarinių ir laisvųjų menų studijas studentams iš Baltarusijos ir viso regiono (Aprašas, p. 7). Be to, Programos studijų rezultatai yra tiesiogiai siejami su EHU Mokslo ir meno veiklos strategijoje 2019–2024 m. numatytais uždaviniais, kurie skirti tobulinti konceptualius šiuolaikinės visuomenės (ypač Europos ir postkomunistinio regiono) transformacijų interpretavimo modelius (Aprašas, p. 7).

Rekomenduotina išryškinti programos sukūrimo ir įgyvendinimo sąsają su EHU studijų kokybės gerinimo strateginiu tikslu. Siūlytina įvardinti kiek plačiai bus plėtojama ši nauja studijų sritis, kokias naujas galimybes, pridėtinę vertę Programa teiks EHU.

Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais (Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (2009), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (2016), Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“ (2010).

Vadovautasi ir kitais aktais bei dokumentais: Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus įsakymu „Dėl Studijų kryptių išorinio vertinimo metodikos, Kėtinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodikos, Studijų kryptių išorinio vertinimo plano, Ekspertų atrankos aprašo, Ekspertų darbo organizavimo aprašo patvirtinimo“ (2019, i.k. 2019-21819) su pakeitimais ir papildymais;

Antrosios pakopos studijų programos tikslas, mokymo rezultatai, sandara ir kt. suformuluoti vadovaujantis „Sociologijos studijų krypties aprašu“ (TAR, 2015, i.k. 2015-11590), „Studijų pakopų aprašu“ (TAR, 2016, i.k. 2016-26908), „Nuolatinių ir iššęstinių studijų formų aprašu“ (TAR, 2009, i.k. 1092070ISAKSAK-1026).

Programa parengta, vadovaujantis vidiniais EHU dokumentais: Europos Humanitarinio universiteto Statutu, „Studijų programų rengimo ir tobulinimo tvarkos aprašu“ su pakeitimais ir papildymais (2019) ir kt.

Programa parengta, vadovaujantis aukščiau nurodytais teisės aktais, dokumentais tinkamai, išskyrus vadovavimąsi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (2016 m. gruodžio 30 d. Nr. V-1168, III skyrius Programų sandara 10.2.: baigiamajam darbui (projektui) arba baigiamajam darbui ir baigiamiesiems egzaminams (kai tai nustatyta norminiuose teisės aktuose) turi būti skiriama ne mažiau kaip 30 kreditų. Programoje numatyti 27 kreditai.

Vertinamos Programos tikslas – parengti kritinės analizės, mokslinio ir praktinio darbo įgūdžių turinčius aukštos kvalifikacijos specialistus sociologus, gebančius sistemingai analizuoti aktualius visuomenės reiškinius ir iššūkius, susijusius su socialiniuose santykiuose ir institutuose įtvirtintomis lyties kategorijomis, laikantis tyrimų etikos rengti ir įgyvendinti sociologinių tyrimų projektus, remiantis mokslinių tyrimų rezultatais, siūlyti galimus socialinių problemų, susijusių su lyčių aspektu, sprendimo būdus, dirbti daugiakultūroje aplinkoje, savarankiškai planuoti ir siekti profesinės karjeros (Aprašas, p. 5).

Absolventai įgis socialinių mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį. Studijų rezultatų sudėtingumo lygis yra tinkamas, atsižvelgiant į studijų rūšį (universitetinės studijos), kryptį (sociologijos) ir pakopą (antrąją). Studijų rezultatų sudėtingumo lygis atitinka Europos (VII lygmens) ir nacionalinėje kvalifikacijų sąrangoje (VII lygmens) aprašytus kvalifikacinius reikalavimus. Šis kvalifikacijų lygmuo gali apimti keleto giminingų profesinių veiklų sritis. Programoje yra taikomas tarpdisciplininis požiūris, suteikiantis studentams teisės, politikos ir kitų mokslų žinių.

Programoje studijų rezultatai ir kompetencijos apibrėžti atsižvelgiant į „Tuning metodologiją“, pagrįstą Bolonijos proceso principais. Programos numatomi studijų programos rezultatai koreliuoja su studijų dalykais.

Įvertinus Programos tikslą, nustatyta, kad jis gana abstraktus, tinka bet kuriai klasikinės sociologijos programai, taigi sunku numatyti, kokio lygmens specialiųjų gebėjimų ir žinių Programa suteiks. Studijų programos tiksluose, studijų rezultatuose, vertinimo ir mokymo metuose būtina akcentuoti ir padėti studentui įgyti kompetencijų, leidžiančių veikti postsovietinėse šalyse transformacinėmis sąlygomis, todėl rekomenduotina Programos tikslą sukongretinti.

Nėra pakankamas Programos socialinių gebėjimų rodiklis 4.1. Gebės veiksmingai dirbti komandoje, nes jis labiau tinka pirmosios pakopos studijoms.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Programa Lyčių studijos atitinka šiuolaikinius visuomenės ir politikos poreikius.
2. Programa yra labiau orientuota į postsovietinio bloko (Baltarusijos, Rusijos, Kazachstano ir t. t.) visuomenes. Ji turėtų prisidėti prie EHU misijos „skatinti pilietinės visuomenės plėtrą“ (Aprašas, p. 7).

3. Programos kūrėjai turi įdirbį šioje srityje. Nuo 2000 m. ji buvo vykdoma Baltarusijoje, kai ten veikė EHU, o nuo 2005 m., EHU persikėlus į Lietuvą, magistrantūros lygmens lyčių studijos toliau vystėsi kaip studijų programos Kultūros studijos specializacija.
4. Programa savo esme yra tarptautiška, joje dirba patirties turintys dėstytojai iš įvairių šalių, glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais ir kt.
5. Programa atliepia EHU misiją ir strateginius tikslus. Teigtina, kad programa prisidės prie studijų kokybės gerinimo, nes programos dėstytojų komanda tarptautinė, turinti didelį tarptautinį mokslinį įdirbį ir programos apraše numatyti moksliniai projektai, konferencijos, moksliniai darbai. Nors programos plėtra ir tiesiogiai nebuvo įvardinta Programos apraše, tačiau netiesiogiai galima išvelgti Programos 2.4 dalyje, kurioje pateikiami duomenys apie absolventų užimtumą ir karjeros galimybes (Aprašas, p. 31).

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos sandaroje baigiamajam darbui turi būti skirta 30 kr., nes Programoje buvo numatyti 27 kreditai.
2. Esama forma programa apima klasikinius sociologijos, politikos mokslų ir lyčių studijų modulius, tačiau išlieka mažai pritaikyta tam kontekstui, į kurį orientuojamasi – Baltarusijos, tranzicijos ir demokratizacijos. Ekspertų grupė siūlo papildyti programą pasirenkamais moduliais, tokiais kaip „Totalitarizmo studijos“ ir „Tranzitologija“, kad jie leistų geriau suprasti šiandieninės Baltarusijos kontekstą ir jame vykstančius procesus.
3. Siūloma atkreipti dėmesį, jog yra liberaliosios demokratijos nesėkmės ir radikalios dešinės stiprėjimas, pvz., Lietuvoje ir Vengrijoje, einantis išvien su lyčių studijų demonizacija – kažkoku būdu tai galėtų tapti studijų ir analizės objektu, o šios programos rėmuose rengiami specialistai būtų pasiruošę jų laukiantiems iššūkiams.
4. Siūlytina įvardyti, kiek plačiai bus plėtojama ši nauja studijų sritis, kokių naujų galimybių, pridėtinės vertės Programa teiks EHU.
5. Rekomenduotina patikslinti Programoje numatytus specialiuosius ir socialinius gebėjimus.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas:

Programos rengėjai atsižvelgė į ekspertų pastabas ir Programos sandarą pakoregavo. Programos sandaroje (Aprašas, psl. 12, 13) numatyta „baigiamasis magistro darbas – 30 ECTS“ ir priede „STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS“ studijų dalyke MAGISTRO DARBAS (Aprašas, psl. 99-106) pateiktas išsamus aprašas. Atsižvelgdami į ekspertų rekomendacijas, Programos rengėjai patikslino Programoje numatytus socialinius gebėjimus (Aprašas, p. 11) ir specialiuosius gebėjimus (Aprašas, p. 16). Atitinkamai tai pakoregavo ir visuose studijų dalykų aprašuose.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SAŠAJOS

Europos humanitarinis universitetas ne vienus metus gerai žinomas tiek dėl studijų, tiek dėl tyrimų, tiek dėl kitų akademinės veiklos formų, tokių kaip konferencijos ir vasaros mokyklos, pvz. kasmetine

tapusi Visagine organizuojama postsovietinių atominių miestų studijų vasaros mokykla. Universitetas dalyvauja Erasmus mainų programoje ir kitose tarptautinėse iniciatyvose. Europos humanitarinis universitetas bendradarbiauja ir vykdo bendras programas su kitais Lietuvos universitetais (pvz., Vytauto Didžiojo universitetu), taip pat bendradarbiauja su kitomis, neakademinėmis Lietuvos institucijomis.

Įvertinus programos aprašą, buvo nustatyta, kad EHU vykdoma intensyvi mokslinė veikla – vyksta mokslo konferencijos, tarpdisciplininės dirbtuvės ir kiti mokslo renginiai, su partneriais Turkijoje, Vokietijoje, Anglijoje vykdoma bendra tarptautinė projektinė veikla, leidžiamos monografijos ir žurnalai.

Šiuo atveju universitetas yra puiki bazė vykdyti programą *Lyčių studijos*.

Vertindama *studijų turinio susiejimą su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais*, ekspertų grupė nustatė, kad Programa apima klasikinius sociologijos, politikos mokslų, lyčių studijų modulius. Įvertinus programos aprašą, buvo nustatyta, kad naujausi mokslo, meno ir technologijų pasiekimai atsispindi programos sandaroje (Aprašas, p. 12-13) ir studijų dalykų tokių kaip: Lyčių studijos moksle ir technologijose, Lytis darbo sferoje, Lytis, medijos ir vizualinė kultūra, Feminizmas: politika, teorija ir praktika, Kritinės vyriškumo studijos, Lyčių lygybė praktikoje, Emocijų sociologija dalykų aprašuose (Aprašas, p. 22) ir Priedas 1). Nustatyta, kad dalyke “Feminizmas: politika, teorija ir praktika”, studentai bus supažindinami ne tik su valstybių ES narių institucijų reikalaujama lyčių ekspertize (angl. gender expertise), bet ir, remiantis LSC praktika bus nagrinėjami konkretūs feministinės politikos ir praktikos atvejai, kurie yra aktualūs Baltarusijos pilietinei visuomenei. Dalyko apraše numatytos ir kitos aktualios temos kaip pavyzdžiui neapykantos kalbos (angl. hate speech) problematika (Aprašas, p. 22). Programos apraše (Aprašas, p. 22) pateikiamos mokslines dėstytojų publikacijas, parodančios jų mokslinius tyrimų interesus, o tai atliepia programos mokslo ir studijų simbiozę.

Vis dėlto reikia akcentuoti, kad lieka erdvės inovacijoms. Pvz., neaptariamas stiprėjantis radikalios dešinės fenomenas ir su juo susijęs lyčių studijų demonizavimas, taip pat kultūros karai, vykstantys tiek JAV, tiek Europos šalyse. Neaptariami įvairūs neurobiologiniai ir psichologiniai tyrimai, pvz., šeimos patologinės homeostazės modelis, kuris atsiranda kaip atsakas į traumas ir formuojasi vadinamieji tabu bei tylos konspiracija. Dažnai būtent tokia psichologiniame emociniame, o ne politiniame lygyje kyla pasipriešinimas pokyčiams ir užfiksuojami griežtai tradiciniai vaidmenys, taip pat ir lyčių. Programoje neaptariamas skaitmeninių technologijų poveikis demokratizacijos procesams ir lyčių santykiams. Į privalomus studijų dalykus neįtraukta „Kokybinė metodologija lyčių studijose“, tema, susijusi su duomenų analize ir apdorojimu *en vivo* arba panašaus lygmens programomis.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. EHU turi tvirtas bendradarbiavimo tradicijas su kitais Lietuvos ir užsienio universitetais.
2. EHU žinomas ir turi reputaciją kaip akademinė institucija tiek Lietuvoje, tiek užsienio šalyse.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai yra studijų programoje:
  - a) labiau akcentuoti vietos kontekstą ir sąsajas su dabartine padėtimi Baltarusijoje;
  - b) aptarti stiprėjantį dešiniųjų radikalizmą ir kultūros karus;
  - c) aptarti IT poveikį demokratizacijos procesams, psichologinius trauminius aspektus, kurie tarsi užkonservuoja tapatybes patologiiniame status quo ir tampa kliūtimi pokyčiams.
2. Į pasirenkamųjų dalykų bloką siūlytina įtraukti dalykus: pirmajame būtų atspindėti įvairūs neurobiologiniai ir psichologiniai tyrimai, o antrajame - skaitmeninių technologijų poveikis demokratizacijos procesams ir lyčių santykiams.
3. Siūlytina į Programos studijų privalomą dalyką „Kokybinė metodologija lyčių studijose“ įtraukti temą, susijusią su duomenų analize ir apdorojimu en vivo arba panašaus lygmens programomis.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas:

Po ekspertų pastabų į Programos studijų privalomą dalyką „Kokybinė metodologija lyčių studijose“ buvo įtraukta tema, susijusi su duomenų analize ir apdorojimu en vivo programa. Priede STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS“ studijų dalyke „KOKYBINĖ METODOLOGIJA LYČIŲ STUDIJOSE“ (Priedas, p. 47-54) numatyta „Duomenų analizė pasitelkiant kokybinių duomenų analizės programą NVivo“ 2 paskaitos ir 3 pratybos (Priedas, p. 50).

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Studentų priėmimas į Universiteto antrosios pakopos programą vykdomas vadovaujantis „Priėmimo į Europos humanitarinio universiteto antrosios pakopos (magistrantūros) programas taisyklėmis“, kurios remiasi konkursinės atrankos principu. Pretenduoti į Universiteto magistrantūros programą gali kandidatai, turintys aukštąjį išsilavinimą (bakalaurą arba magistro, arba jam prilygintą laipsnį) ir mokantys anglų kalbą ne žemesniu nei B2 lygiu, tačiau studentams, nepateikusiems anglų kalbos mokėjimo lygį patvirtinančio dokumento, universitetas užtikrina studijų prieinamumą, kviesdamas atlikti universiteto organizuojamą anglų kalbos testą. Studentų priėmimo procedūrą sudaro 5 pagrindiniai etapai (dokumentų pateikimas, dokumentų patikra, kvietimas dalyvauti stojimo konkurse, motyvacinis pokalbis, priėmimo komisijos sprendimo priėmimas), kurie užtikrina stojimo į studijų programą patikimumą ir skaidrumą, nustato kandidato pasirengimą ir motyvaciją studijuoti pasirinktą studijų programą universitete.

Ekspertų grupė pastebėjo, kad vis dėlto nėra aiškus studentų atrankos ir priėmimo kriterijų informacijos viešumas.

Vizito metu buvo nustatyta, kad net 95 proc. EHU studentų yra Baltarusijos piliečiai, kurių kvalifikacija studijoms Lietuvoje yra pripažįstama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautines sutartis. Kandidatams, įgijusiems kvalifikaciją užsienyje, yra suteikiama galimybė studijuoti EHU, prieš pasirašant studijų sutartį su universitetu, kreipiantis į Studijų kokybės

vertinimo centrą ir atlikus ne Lietuvos Respublikoje įgyto išsilavinimo pripažinimo procedūrą. Programos apraše nurodoma, kad dalinių studijų, ankstesnio ir kitokio mokymosi rezultatai EHU yra pripažįstami vadovaujantis EHU Senato 2017-05-25 pritarta ir EHU rektoriaus 2017-06-08 įsakymu Nr. 01-51 patvirtinta „Studijų rezultatų įskaitymo Europos humanitariniame universitete tvarka“.

Iš Programos aprašo buvo nustatyta, kad EHU teikiama akademinė ir administracinė, finansinė, socialinė-organizacinė parama studentams yra aktyviai veikianti, stiprinanti ir užtikrinanti studentų interesus (Aprašas, p. 24-26).

Studentams teikiama akademinė ir administracinė parama – tiesioginės ir elektroninės konsultacijos. Universiteto tinklapyje ir virtualioje mokymosi aplinkoje „Moodle“ Universitetas yra sudaręs palankias sąlygas, leidžiančias studentams pasiekti informaciją, būtiną užtikrinti sklandų studijų procesą.

Iš Programos aprašo buvo nustatyta, kad EHU yra raiškus finansinės paramos išteklių atžvilgiu, nes Universitete magistro studijų programų studentams skiriamos tokios finansinės paramos rūšys: garantas mokesčiui už studijas arba jo daliai padengti, departamento stipendija, skatinamosios stipendijos (vardinė Vladimiro Furs, Friends of EHU, alumnų), socialinė stipendija, tikslinės išmokos studentams su specialiaisiais poreikiais, skubios paramos stipendija, parama dalyvauti mokslo renginiuose, parama tiriamiesiems ir meno projektams. Didelė finansinės paramos pasiūla leidžia suprasti, kad Universitetas gali garantuoti šios paramos pakankamumą (Aprašas, p. 25).

Remiantis ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (Aprašas, p. 26), socialinė-organizacinė parama EHU yra užtikrinama talkinant Studentų reikalų tarnybai ir Studentų atstovybei, kurios aktyviai veikia, atstovaudamos studentų interesams ir teisėms įvairiais lygiais, rūpinasi studentų integracija į universiteto bendruomenę, padeda spręsti problemas, stiprina studentų ir universiteto administracijos bendradarbiavimą.

Ekspertų grupės vertinimu, Universitetas yra atviras, informuodamas ir teikdamas konsultacijas priimtiesiems į studijų programą studentams. Informavimo apie studijas ir konsultavimo sistema yra vykdoma pasitelkiant Universiteto interneto puslapį, tiesiogiai siunčiant informacinius pranešimus į elektroninį paštą, įkeliant informaciją į „Moodle“ bei pasitelkiant socialinės medijos kanalus. Universitetas, užtikrindamas informacijos ir studentų konsultavimo pakankamumą, įtraukia ir programos kuratorių, dėstytojų konsultacijas, rengia reguliarius informacinius pranešimus, taip pat ir administracijos personalas teikia akademinę bei administracinę pagalbą.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus mokymosi pripažinimas EHU.
2. Efektyviai veikianti studentų parama.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nėra nurodytas studentų atrankos ir priėmimo kriterijų informacijos viešumas.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vizito į aukštąją mokyklą metu, ekspertų grupė pastebėjo, jog mokymo ir mokymosi procesas Universitete yra standartinis, kurį sudaro kontaktinis darbas (paskaitos, seminarai, konsultacijos, užsiėmimai internetu ir t. t.) ir studentų savarankiškas darbas (mokomosios medžiagos studijos, vertinamų užduočių ir testų atlikimas, rašto darbų rengimas, pasiruošimas egzaminams ir t. t.). Ekspertų grupė išvelgė motyvuotus EHU siekius didinant studentų įsitraukimą ir aktyvų dalyvavimą paskaitose, kadangi vykusiame susitikime, Lyčių studijų aprašo rengėjai teigė, jog studentus skatina tyrinėti bei patiems ieškoti atradimų, įtraukdami juos į ekspertizės veiklą, suteikdami erdvę kurti dalyvaujant projektuose, taip pat, suteikdami galimybę tapti socialiniais partneriais. Tuo tarpu, dėstytojų požiūriu, studentų aktyvumą didina rengdami diskusijas, debatus, darbą grupėje, pasitelkdami kūrybines užduotis, filmų analizes.

Programos Aprašo, p. 27 teigiama, jog „Pirmojo semestro pradžioje studentams organizuojamos pirmųjų trijų studijų dalykų įvadinės paskaitos, kurios vyksta auditorijose Vilniuje. Tada studijų procesas tęsiasi virtualioje studijų aplinkoje „Moodle“. Ekspertų grupė pastebėjo, kad nėra aiškūs įvadininių paskaitų tikslai, kai jos vyks auditorijoje ir virtualioje aplinkoje, kuo bus užsiimama ir kas bus dėstoma paskaitų metu.

EHU teigimu, socialiai pažeidžiamos grupės ir studentai su specialiaisiais poreikiais turi galimybę studijuoti pagal individualų studijų planą, kuris užtikrina studijų programos įsisavinimą, pritaikant studijų turinį ir metodus, atsižvelgiant į studento poreikius. Ekspertų grupė išvelgė, kad nėra apibrėžta, kaip socialiai pažeidžiamos grupės ir studentai su specialiaisiais poreikiais yra integruojami į akademinės bendruomenės gyvenimą.

Vizito į aukštąją mokyklą metu paaiškėjo, kad Universitetas suteikia finansinę paramą (tikslinę išmoką) studentams su specialiaisiais poreikiais, taip sudarydamas palankesnes sąlygas studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais.

Konstatuotina, kad Universiteto materialieji išteklių sudaro prielaidas studijuoti asmenims su negalia, fizinės erdvės pritaikomos specialiesiems poreikiams.

Ekspertų grupė įvertino, kad akademinis sąžiningumas yra užtikrinamas įprastais būdais – tekstų sutapties aptikimui universitete naudojama programinė įranga „Turnitin“. Tačiau susitikimo su aukštąja mokykla metu buvo pastebėtas dėstytojų sumanymas, siekiant slopinti akademinį nesąžiningumą ir apgavysčių galimybes – studentams skiriamos kūrybinės užduotys, rengiamos diskusijos, prezentacijos ir kt., kuriose atsispindėtų studentų mąstymas.

Universitete taip pat veikia Akademinės etikos komisija, į kurią universiteto akademinės bendruomenės nariai gali kreiptis dėl akademinės etikos pažeidimų „EHU Akademinės etikos komisijos darbo reglamente“ numatyta tvarka.

Remiantis ketinamos vykdyti studijų programos aprašu (Aprašas, p. 30), Universitete veikia Apeliacinė komisija, sudaryta iš dėstytojų ir studentų atstovų, kuriai studentai, nesutinkantys su vertinimu, gali teikti apeliaciją (per 3 dienas po įvertinimo paskelbimo). Komisija pateikia išvadą dėl apeliacijos per tris dienas.

Įvertinus Programos absolventų karjeros galimybes, nustatyta, kad šios programos absolventams atsiveria plačios įsidarbinimo galimybės nacionalinėse: vyriausybinesse organizacijose (socialinių ir kultūrinių reikalų, šeimos, švietimo, lygybės sritis kuruojančiose ministerijose) ir nevyriausybinesse organizacijose, užsiimančiose smurto artimoje aplinkoje ir visuomenėje problemomis, veikiančiose žmogaus teisių ir lygių galimybių srityse agentūrose bei tarptautinėse organizacijose, kurios veikia lygių galimybių, lyties, socialinės įtraukties, etniškumo srityse.

Taip pat ir kitose institucijose, kuriose reikalingos ekspertinės žinios lyties, įvairovės, politikos ir kultūros srityse, žmogiškųjų išteklių departamentuose ir agentūrose, kultūros, žiniasklaidos ir socialinės medijos sektoriuose ir akademiniam sektoriuje (Aprašas, p. 31).

Įvertinus Programos absolventų užimtumą, galima teigti, jog programos absolventai turėtų sėkmingai konkuruoti darbo rinkoje, nes Programos apraše yra pateikiami duomenys kaip įsidarbina EHU absolventai (Aprašas, p. 31). Apraše remiamasi 2021 m. Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos užsakyto tyrimo duomenimis. Tyrimo ataskaitoje nurodoma, jog įsidarbinę yra 79 proc. EHU absolventų (iš jų – 18 proc. dirba savo įmonėse/užsiima individualia veikla (self-employed), po 4 proc. absolventų ieško darbo arba yra motinystės/tėvystės atostogose, o 1 proc. dirba ne visą darbo dieną (part-time job) (Survey of Impact to the Country of Origin (Belarus) by European Humanities University. Research Report, 2021/04/13, p. 23) (Aprašas, p. 31).

Remiantis ketinamos vykdyti programos aprašu (Aprašas, p. 31) ir informacija, gauta susitikimo metu su universiteto administracija, Universitetas turi patirtį ir galimybes vykdyti tokio pobūdžio programą, nes jame 2001 - 2004 m. (Minsko laikotarpiu) ir 2007 - 2018 m. (Vilniaus laikotarpis) buvo vykdoma *Lyčių studijų* magistro programa ir buvo parengta apie 100 lyčių studijų specialistų. Iš jų daugiau nei 15 jau yra įgiję daktaro mokslo laipsnį užsienio universitetuose ir dirba mokslo darbuotojais bei dėstytojais. Daugelis absolventų aktyviai dalyvauja įvairiose pilietinės visuomenės struktūrose, dirba žurnalistais, žmogaus teisių gynėjais, žurnalų redaktorais, vertėjais ir pan. Taip pat yra užimančių aukštas pareigas tiek nacionalinėse (pvz., Baltarusijos Respublikos Mokslų akademijos Ekonomikos instituto Žmogaus raidos ir demografijos katedros Socialinės ir demografinės politikos sektoriuje) ir tarptautinėse organizacijose (pvz., Amnesty International) (Aprašas, p. 31).

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Mokymo ir mokymosi metodai, skatinantys studentus būti aktyviais studijų proceso dalyviais.
2. Sudarytos palankios materialinės sąlygos studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms ir studentams su specialiaisiais poreikiais.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nėra aiškūs įvadinių paskaitų tikslai, kai jos vyks auditorijoje ir virtualioje aplinkoje, kuobus užsiimama ir kas bus dėstoma jų metu.
2. Nėra apibrėžta, kaip socialiai pažeidžiamos grupės bei studentai su specialiaisiais poreikiais yra integruojami į akademinės bendruomenės gyvenimą.

2.5. DĖSTYTOJAI

Iš Programos aprašo buvo nustatyta, kad jos rengėjai subūrė stiprią, tarptautišką profesionalių, kvalifikuotų, daug patirties sukaupusių dėstytojų komandą iš Lietuvos, Baltarusijos, Rusijos (Sankt Peterburgo). Visi dėstytojai turi sukaupę pakankamos kvalifikacijos savo srityse ir pakankamos patirties (Aprašas, p. 30-33). Ekspertų vizito į EHU metu pokalbyje dalyvė dėstytojai atskleidė ne tik savo kompetencijas technine prasme, bet ir entuziazmą, tapatinimąsi su universiteto ir studijų programos misija, gerus ryšius su socialiniais partneriais ir stiprų angažavimąsi programos tikslams.

Viena iš programos stiprybių – dėstančiojo personalo įvairovė, tiek kilmės, institucinės afiliacijos, tiek kompetencijų lygmeniu. Programoje dėsto įvairių kvalifikacijų personalas, pradedant doktorantais, baigiant profesoriais – savaime suprantama, jų kompetencijos nelygiavertės, tačiau tai galima vertinti ir kaip programos stiprybę, kai suteikiamos startinės pozicijos pradedantiems specialistams.

Vienas iš stipriausių programos dėstytojų – Elena Gapova, dėstanti Vakarų Mičigano universitete, o jos dėstomi kursai stipriai susiję su EHU kuriamos programos specifika, profesorė yra kelių knygų ar knygų skyrių ir 4 ISI straipsnių autorė.

Uladzislau Ivanou turi studijų užsienyje (Varšuvoje, Strasbūre) patirties, ir nors turi tik vieną ISI publikaciją, yra sukaupęs daug dėstymo patirties, jo dėstomų kursų įvairovė rodo patirtį ir kompetencijas, o dauguma dėstomų ir dėstytojų kursų taip pat susiję su EHU rengiama programa.

Margarita Jankauskaitė yra gerai žinoma tiek dėl savo politinės, visuomeninės, projektinės ir akademinės veiklos, yra gerai žinoma Lietuvoje kaip lyčių studijų specialistė, ir kaip aktyvistė, ir jos dalyvavimas programoje nekelia abejonių.

Almira Ousmanova taip pat turi daug dėstymo patirties, jos dėstomi ar dėstyti kursai, kurių dauguma susiję su EHU programos tematika, rodo sukaupę patirtį ir kompetencijas šioje srityje, turi Web of Science kategorijos publikacijų.

Tatiana Schshyttsova turi net 4 Web of Science publikacijas ir yra sukaupusi daug dėstymo patirties.

Artūras Tereškinas yra gerai žinomas tiek Lietuvos, tiek tarptautinėje akademinėje bendruomenėje – kaip mokslininkas, tyrėjas ir publicistas, turi ypatingai gausų publikacijų sąrašą ir jo dalyvavimas programoje abejonių nekelia.

Liudmila Ulyashyna taip pat turi dėstymo patirties ir pakankamai solidų sąrašą akademinų publikacijų.

Jelena Zdravomyslova gerai žinoma Rusijos profesorė, jos dėstomi kursai siejasi su programos siekiais ir tikslais, Web of Science publikacijos, nors dauguma jų publikuotos Sankt Peterburge leidžiamuose leidiniuose, taip pat siejasi su programos tematika ir tikslais.

Stipriausi programos dėstytojai – Elena Gapova, Almina Ousmanova, Artūras Tereškinas, Margarita Jankauskaitė, Jelena Zdravomyslova, daugumos programos dėstytojų kvalifikacijos idealiai atitinka programos turinį, jos siekius ir tikslus, tačiau dėstytojų kompetencijų vertinimui skirta 4 balai iš 5. Tokio vertinimo priežastys – nepakankamas kai kurių dėstytojų akademinė, pedagoginė, projektinės veiklos ar politinio aktyvizmo patirtis.

Inga Gaižauskaitė nuo 2017 m. studijuoja doktorantūroje, todėl, savaime suprantama, turi mažiau patirties kompetencijų, pats savaime, tai yra pagirtinas faktas, kad suteikiama startinė pozicija jauniems, ambicingiems tyrėjams, tačiau yra kiti dalykai - disertacijos tema nenurodyta, 2015 -2018 m. dalyvavo trijuose tyrimų projektuose, tačiau CV nėra publikacijų, nebent projektų tikslas buvo kažkoks kitoks, jos dėstomi kursai yra sociologijos teorijos, tyrimų metodai, todėl nėra aišku, kaip doktorantės kvalifikacijos siejasi su programos siekiais ir tikslais.

Natalija Valavičienė turi nemažai dėstymo patirties, jos Web of Science publikacijos parengtos su 7 bendraautorių komanda, o dvi iš trijų publikuotos Lietuvoje leidžiamuose žurnaluose – tai neparodo gebėjimo veikti individualiai, pačiam individualiai parengti tekstą publikavimui, ypač užsienyje leidžiamuose leidiniuose, kur su redakcija nesieja jokie neformalūs ryšiai. Politinio aktyvizmo prasme, Natalija Valavičienė ekspertų grupei nėra žinoma kaip publicistė ar eseistė, ar politikos komentatorė, kuri būtų matoma lietuviškose medijose ir bendrai lietuviškajame diskurse.

Svajonės Mikėnės dėstomų dalykų ir publikacijų sąrašas nedidelis, dėstomi dalykai – Sociologija ir Socialinė nelygybė, per paskutinius 4 metus parengtas tik vienas Web of Science straipsnis, ir tas pats publikuotas Lietuvoje, Vilniaus Universitete, kompetencijos su lyčių studijomis, posovietinėmis reformomis, demokratizacija neturi tiesioginių sąsajų, Svajonė Mikėnė nėra, bent man, žinoma kaip publicistė ar eseistė, ar politikos komentatorė, kuri būtų matoma lietuviškose medijose ir bendrai lietuviškajame diskurse.

Susitikime su ekspertais dalyvavo Baltarusijos ir Rusijos mokslininkai, kurių kursai numatyti programoje, vienas iš dalyvių jungėsi iš JAV, esančių kitoje laiko zonoje, o tai, savo ruožtu, yra vienas iš indikatorių, rodančių entuziazmą ir angažavimąsi tam, kad programa startuotų ir būtų sėkmingai įgyvendinama.

Programoje dalyvauja Rusijos, Baltarusijos ir Lietuvos dėstytojai. Vizito metu ekspertų grupė pasigedo Lietuvos dėstytojų dalyvavimo, jų požiūrio, jų komentarų. Iš Lietuvos dėstytojų dalyvavo tik vienas asmuo, tačiau dalyvavimas buvo tik formalus – nepareikšta nuomonės, nepateikta komentarų.

Ekspertai nustatė Baltarusijos dėstytojų motyvaciją, kuri pasirodė labai aukšta, tačiau norėjosi išgirsti ir Lietuvos dėstytojų motyvaciją, aspiracijas, sužinoti jų požiūrį tiek dėl situacijos Baltarusijoje, tiek dėl analizuojamos programos. Tačiau ekspertiniame susitikime pasyviai dalyvavo tik viena dėstytoja. Tai verčia kelti klausimus apie programoje dalyvaujančių Lietuvos dėstytojų motyvaciją ir suinteresuotumą šios programos sėkme.

Programoje orientuojamasi į politinį aktyvizmą ir pokyčių vykdymą, dauguma dėstytojų patys vienaip ar kitaip – per įvairias organizacijas, projektus, tekstus ir viešas diskusijas – dalyvauja tame procese, tačiau kai kurie Lietuvos dėstytojai, dirbantys ne vienerius metus, visiškai nėra žinomi viešajame diskurse ar politinio aktyvizmo lauke.

Įvertinus Programos aprašą (psl. 33), buvo nustatyta, kad dėstytojams sudarytos tinkamos darbo sąlygos, sukurta tinkama infrastruktūra skaityti paskaitas. O jų numatytas kompetencijų tobulinimas, ekspertų nuomone, kaip ir visuose universitetuose, labiau priklauso nuo dėstytojo intencijų ir aspiracijų nei nuo universiteto sudarytų sąlygų.

Kompetencijos dažniau keliamos stažuotėse, seminaruose, konferencijose, kurias organizuoja, o dažnai ir apmoka trečiosios šalys, nei paties universiteto inicijuotose platformose.

Ekspertų grupė nustatė, kad šiuo požiūriu EHU nesiskiria nuo kitų akademinų institucijų.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Pakankamai stipri, tarptautiška dėstytojų komanda, kuriai būdinga aukšta kompetencija, ji dėsto klasikinius sociologijos, politikos mokslų, lyčių sociologijos modulius.
2. Universitetas sudaro labai geras sąlygas dėstytojų darbui ir kompetencijų tobulinimui.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Stiprinti ar pagrįsti Lietuvos dėstytojų motyvaciją ir įsitraukimą.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vizito į aukštąją mokyklą metu ekspertų grupė materialiuosius išteklius įvertino kaip visapusiškai pakankamus. Didelė patalpų su paskirtimi alternatyva (patalpos kūrybinių specialybių studentams, teatro studijos patalpos, MediaHub – medijų laboratorija su televizijos studijos įranga), šiuolaikinės ir techninius reikalavimus atitinkančios auditorijos (visos auditorijos aprūpintos naujais darbo kompiuteriais bei projektoriais, įrengtos rašymo lentos)

rodo gerai organizuotas ir puikiai sutvarkytas mokymui, poilsiui ir savarankiškam studijavimui skirtas funkcinės zonos.

Iš aprašo paaiškėjo, jog EHU fizinės erdvės yra pritaikytos asmenims su negalia, kadangi aukštoji mokykla yra įrengusi pirmąją aukštą prieinamą be laiptų, liftą, specialias patalpas sanitariniuose mazguose, atitinkamo pločio duris, taip pat studentams su regos negalia yra įdiegtos informacijos prieinamumo priemonės (yra galimybė naudotis vaizdo didinimo įrenginiu), medijų specialybių studentams yra galimybė dirbti prie specializuoto stalo, tinkančio vežimėliuose sėdintiems asmenims, kompiuterinėse klasėse yra specializuoti kompiuterio valdymo įrenginiai (Aprašas, p.34).

EHU siekia studentus aprūpinti šiuolaikiniais elektroninio formato mokymo ir mokymosi ištekliais, todėl suteikia prieigą prie virtualios mokymosi aplinkos „Moodle“, kurioje kiekvienas dėstytojas kiekvienam savo dėstomam studijų dalykui įkelia įvairaus skaitmeninio formato mokymosi išteklius, pateikia internetines studijų išteklių nuorodas ir kitą studijų informaciją, naudoja tiesioginio ir netiesioginio laiko komunikacines priemones (vaizdo konferencijas, forumus, garso ir susirašinėjimo pokalbių priemones, kt.), skiria užduotis ir surenka studentų darbus, teikia grįžtamąją ryšį (Aprašas, p.35-36).

Susitikimo su aukštąja mokykla metu EHU materialų išteklių atstovai teigė, kad universitete yra sukaupta turtinga lyčių studijų, socialinės teorijos ir sociologijos mokslinių ir mokomųjų leidinių kolekcija anglų, rusų ir baltarusių kalbomis, kadangi ketinama vykdyti programa Lyčių studijos jau buvo vykdoma, kai EHU dar veikė Baltarusijoje. Vis dėlto, atsižvelgusi į Universitete esamą Lyčių studijų programai pritaikytą literatūrą, ekspertų grupė pastebėjo, kad yra poreikis atnaujinti literatūros išteklius bibliotekoje, įtraukti naujai išleistos mokymosi medžiagos.

Ekspertų grupė neižvelgė programos apraše konkrečiai nurodytų ketinamos vykdyti programos Lyčių studijų vykdymui reikalingų išteklių, išskyrus tai, jog Universitetas, ilgas metus vykdydamas Lyčių studijas Baltarusijoje, yra sukaupęs lyčių studijų, socialinės teorijos ir sociologijos mokslinių ir mokomųjų leidinių (Aprašas, p. 36), kurių dalis yra seniai publikuota, todėl kyla būtinybė atnaujinti literatūros išteklius.

Ekspertų grupė neižvelgė programos apraše konkrečiai nurodytų ketinamos vykdyti programos Lyčių studijų vykdymui reikalingų išteklių, išskyrus tai, jog Universitetas, ilgas metus vykdydamas Lyčių studijas Baltarusijoje, yra sukaupęs lyčių studijų, socialinės teorijos ir sociologijos mokslinių ir mokomųjų leidinių (Aprašas, p. 36), kurių dalis yra seniai publikuota, todėl kyla būtinybė atnaujinti literatūros išteklius.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Gerai organizuotos ir puikiai sutvarkytos mokymui, poilsiui ir savarankiškam studijavimui skirtos funkcinės zonos.
2. Fizinės universiteto erdvės yra pritaikytos asmenims su negalia.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Būtinybė atnaujinti literatūros išteklius bibliotekoje, įtraukti naujai publikuotos mokymosi medžiagos.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Kokybės užtikrinimo sistemos pagrindą sudaro EHU adaptuotos ENQA (Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo asociacijos) rekomendacijos, kokybės vadybos standarto ISO 9001 principai ir Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatos ir gairės. Taip pat vadovaujamosi tarptautiniais aukštojo mokslo erdvės ESG (Environmental, Social and Governance) standartu. EHU Strategijoje (2019–2024 m) vienas iš pagrindinių tikslų yra studijų kokybės užtikrinimas.

Programos apraše yra identifikuoti pagrindiniai valdymo ir kokybės užtikrinimo veiklos procesai, numatyti procesų vadovai, aptartas procesų valdymas. Universitete yra Kokybės koordinatorius, kuris atsakingas už studijų kokybės užtikrinimo proceso koordinavimą, veikia Vidinės kokybės vadybos sistema, sumodeliuota 7 lygmenimis.

EHU yra sukūręs ketinamų vykdyti studijų programų rengimo, tvirtinimo, periodinės patikros ir stebėsenos, kokybės užtikrinimo mechanizmą. Apraše nurodoma, kad už studijų proceso planavimą, organizavimą ir administravimą atsakingi akademiniai departamentai. Programą numatyta vykdyti Socialinių mokslų departamente.

Už Lyčių studijų programos vykdymo kokybę atsakinga studijų programos komiteto vadovė, kuri priklauso ir departamento Sociologijos ir komunikacijos krypties studijų programų komitetui. Studijų programai yra paskirtas kuratorius, kuris ją administruoja. Ketinamos vykdyti antrosios studijų pakopos studijų programos Lyčių studijos kokybe rūpinsis Lyčių studijos studijų programų komitetas, kurį sudaro ketinamos vykdyti programos dalykų dėstytojai, kuratorius, studentai ir socialiniai partneriai.

Apraše numatyti programų vertinimo rodikliai pakankami ir išsamūs, jie sudaryti taip, kad būtų galima išsamiai ir efektyviai įvertinti studijų programas. Programos apraše yra nurodoma, jog studijų programų vertinimo rezultatai yra skelbiami viešai Studijų kokybės vertinimo centro puslapyje bei Universiteto tinklapyje.

Apraše (p.39-40) numatomi socialinių partnerių ir potencialių darbdavių įsitraukimo į vykdomų studijų programų vertinimo ir tobulinimo procesus būdai: dalyvavimas studijų programų komitetų veikloje, baigiamųjų darbų gynimo komisijose, EHU renginiuose: Atvirų durų dienose, mokslinėse konferencijose, universitetiniuose seminaruose. Bendradarbiavimą su socialiniais partneriais vertėtų plėsti ir aiškiau apibrėžti jų dalyvavimą bei atsakomybę, nes susitikimo su socialiniais partneriais metu paaiškėjo, jog jų įsitraukimas daugiau patariamojo pobūdžio, išskyrus dalyvavimą Programos SPK. Vizito metu paaiškėjo, kad išsiskyrė socialinių

partnerių ir Programos aprašo grupės lūkesčiai. Visi socialiniai partneriai pabrėžė praktikas kaip mokymosi proceso dalį, kurioje jie aktyviai prisidėtų, tačiau studijų Programoje praktika nenumatyta.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Pagrindinis išskirtinumas – kokybės užtikrinimo sistema, kuri remiasi Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis, gairėmis ir kitais tarptautiniais dokumentais, metodikomis.
2. Programa turi gerai išvystytus stebėsenos ir vidinės kokybės užtikrinimo mechanizmus.
3. Užtikrintas programų vertinimo ir tobulinimo informacijos viešinimas.
4. Intensyvus EHU Lyčių studijų centro ir Akademinio socialinių mokslų departamento bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis, vykdam tyrimus lyčių srityje.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Tačiau pasigendama aiškesnio mechanizmo, kaip socialiniai partneriai įsitrauks į programos kokybės užtikrinimą ir ar bus apsiribota tik dalyvavimu SPK.
2. Programos socialinių partnerių yra daug, tačiau visiškai neaiškus jų dalyvavimas programoje.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Peržiūrėti ir patikslinti Programoje baigiamojo darbo kreditų skaičių iš 27 į 30 kr.

Visiškai atsižvelgta.

2. Pateikti tyrimo duomenis apie baigusiujų EHU įsidarbinimą.

Visiškai atsižvelgta.

3. Patikslinti specialiuosius Programoje teikiamus gebėjimus ir atitinkamai juos peržiūrėti visuose dalykuose.

Visiškai atsižvelgta.

4. Įtraukti į privalomąjį studijų dalyką „Kokybinė metodologija lyčių studijose“ temą, susijusią su duomenų analize ir apdorojimu en vivo arba panašaus lygmens programomis.

Visiškai atsižvelgta.

Kitos rekomendacijos:

1. Išryškinti programos sukūrimo ir įgyvendinimo sąsają su EHU studijų kokybės gerinimo strateginiu tikslu. Siūlytina įvardyti, kiek plačiai bus plėtojama ši nauja studijų sritis, kokių naujų galimybių, pridėtinės vertės Programa teiks EHU.
2. Patikslinti Programoje numatytus socialinius gebėjimus.

Visiškai atsižvelgta.

3. Sudaryti pasirenkamųjų modernių dalykų blokus, įtraukiant į juos „Tranzitologijos studijas“ ir „Totalitarizmo studijas“. Taip pat išplėsti pasirenkamųjų dalykų bloką dalykais, kuriuose būtų analizuojami neurobiologiniai ir psichologiniai tyrimai bei skaitmeninių technologijų poveikis demokratizacijos procesams ir lyčių santykiams.
4. Stiprinti ar pagrįsti Lietuvos dėstytojų motyvaciją ir įsitraukimą.
5. Nurodyti studentų atrankos ir priėmimo kriterijų informacijos viešumą.
6. Atnaujinti literatūros išteklius bibliotekoje, įtraukiant naujai publikuotos mokymosi medžiagos.
7. Sukurti ir apsirašyti aiškų mechanizmą, kaip socialiniai partneriai įsitrauks į programos kokybės užtikrinimą.

Visiškai atsižvelgta.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Europos humanitarinio universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Lyčių studijos* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	3
5	Dėstytojai	3
6	Studijų materialieji ištekliai	3
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	21

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemaiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovė:

Prof. dr. Virginija Jurėnienė

